



HORIZONTI

EKOLOŠKI INFORMATOR • GODINA IX • BROJ 30. • SUBOTICA, JULI 2011. • BESPLATAN PRIMERAK

ВЕЛИКО СПРЕМАЊЕ СРБИЈЕ

04. ЈУН 2011.



www.ocistimosrbiju.rs



ОЧИСТИМО
СРБИЈУ

Заједно



ČISTEĆI SUBOTICU – OČISTILI SRBIJU

U akciji Očistimo Srbiju, 4. juna, učestvovalo je 289.534 volontera, koji su sa 5.311 lokacija uklonili više od 150.000 metara kubnih otpada, rekao je ministar životne sredine, rudarstva i prostornog planiranja, Oliver Dulić, predstavljajući rezultate akcije, te istakao:

- Veoma smo zadovoljni rezultatima i želimo da izrazimo veliku zahvalnost svim građanima koji su volonterski učestvovali u Velikom spremanju Srbije. Organizovali smo akciju sa lokalnim samoupravama povodom obeležavanja Svetskog dana zaštite

životne sredine 5. juna, drugu godinu za redom, uz podršku brojnih privrednih društava, organizacija civilnog društva, škola i medija. Veliku zahvalnost dugujemo glavnom promoteru akcije Novaku Đokoviću i volonterima, rekao je ministar Dulić.

Među njima su bili i volonteri Regionalnog Arhus centra Subotica. Detaljniji izveštaji sa akcije Očistimo Srbiju i Suboticu na srednjoj strani ovog izdanja informatora HORIZONTI.

HORIZONTI

Ekološko udruženje građana HORIZONTI je od osnivanja 1999. godine počelo sa štampanjem istoimenog ekološkog informatora u cilju pospešivanja komunikacije i protoka informacija, pre svega između ekoloških organizacija i predstavnika lokalne vlasti, ali i uopšte informisanja građana o najznačajnijim temama iz oblasti zaštite životne sredine.

U međuvremenu je prerastao u gradski informator i rađen je kroz različite projekte drugih organizacija, poput Udruženja TERRA'S uz podršku Službe za komunalne poslove, preduzetništvo i zaštitu životne sredine, koja je od 1. januara 2011. godine, reorganizovana u Službu za zaštitu životne sredine i održivi razvoj.



Grad Subotica



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ,
РУДАРСТВА И
ПРОСТОРНЕ ПЛАНИРАЊА
REPUBLIC OF SERBIA
MINISTRY OF ENVIRONMENT,
MINING AND SPATIAL PLANNING

По мери природе

Ovaj 30. broj Ekološkog informatora HORIZONTI je rezultat projekta Regionalnog Arhus centra Subotica koji Otvoreni univerzitet realizuje uz podršku Fonda za zaštitu životne sredine Republike Srbije i Grada Subotice.

AARHUSU
ARHUS CENTAR SUBOTICA



OTVORENI UNIVERZITET
SZABADEGYETEM
OPEN UNIVERSITY
SUBOTICA



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ФОНД ЗА ЗАШТИТУ
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Elektronska verzija informatora se nalazi na Internet adresama:

www.aarhussu.rs, www.terras.org.rs i

www.subotica.rs/sr/4266/edukacija-i-informisanje

Izdavač: Otvoreni univerzitet
Regionalni Arhus centar Subotica
Trg cara Jovana Nenada 15, 24000 Subotica
Telefon/fax: 024-554-600 lokal 127

Urednik izdanja: Snježana Mitrović

Saradnici: Ljiljana Krajnović

Iboja Farkaš

Prevod: Čila Nemet

Teh. priprema i dizajn: Agencija Organizator

Štampa: Printex, Subotica

Tiraž: 800



EKOLOŠKA ULICA U CENTRU GRADA

I ove godine je Subotica u Ekološkoj ulici obeležila, Svetski dan zaštite životne sredine. U centru grada, ispred Gradske kuće, 7. juna, održana je sada već tradicionalna manifestacija na kojoj su se predstavila mnoga udruženja, preduzeća i ustanove. Očit primer kako jedna lokacija može da postane „ekološki podobna“ za razvoj svesti i savesti građana za očuvanjem okoline u kojoj žive. Regionalni Arhus centar Subotica i Udruženje TERRA'S predstavili su se na zajedničkom štandu na kojem su delili promotivni i edukativni materijal. Aktivirali su građane njihovim učešćem u kvizu o ekologiji, a najbolje informisani učesnici dobijali su poklone i omogućeno im je da istaknu svoje želje vezane za unapređenje životne sredine na „Drvetu želja“. Za najmlađe su organizovali crtanje na temu ekologije. Crteži „mladih ekologa“ kao i izložbe fotografija na temu „Likovna Ostvarenja Prirode“ izloženi su u prostorijama Arhus centra na Otvorenom univerzitetu.

Sadržaj:

Sve u dozvoljenim granicama

Regionalno povezivanje

Obuka „Naše radosti“

ECO DOX – Festival ekološkog filma

Akcija „Očistimo Srbiju“



KVALITET ŽIVOTNE SREDINE

Program monitoringa ambijentalnog vazduha na teritoriji Grada Subotice za januar – jun 2011. godine

Sve u dozvoljenim granicama

Na osnovu ugovora Zavoda za javno zdravlje Subotica sa Gradom Subotica preko Programa ispitivanja parametara živone sredine za 2011. godinu, monitoring ambijentalnog vazduha je prilagođen definisanim ciljevima ispitivanja, potrebi praćenja zagađenosti vazduha i oceni kvaliteta u odnosu na granične vrednosti, a sve u skladu sa “Pravilnikom o graničnim vrednostima, metodama merenja imisije, kriterijumima za uspostavljanje mernih mesta i evidenciji podataka” (Sl. glasnik RS br. 54/92, br. 30/99 i br.19/2006) i “Uredbom o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha” (Sl. glasnik RS br. 11/2010 i br. 75/2010).

Praćenje imisije sumpor-dioksida, čađi i azot-dioksida iz ambijentalnog vazduha na teritoriji grada Subotice radi se na četiri stacionarna merna mesta, na Paliću na dva, a postavljeno je jedno merno mesto u centru Bajmoka. Ispitivanje aerosedimenata (taložnih materija) obavlja se na četiri merna mesta u gradu, po tri na Paliću i u okolini Subotice, u mesnim zajednicama Kelebija, Bajmok i Čantavir, kao što je to prikazano u tabeli.

LOKALITETI MERNIH STANICA I PARAMETRI ISPITIVANJA

Naziv merne stanice	Parametri ispitivanja
SUBOTICA	
GRAĐEVINSKI FAKULTET	SO ₂ , čađ, NO ₂ , aerosedimenti
BOLNICA	SO ₂ , čađ, NO ₂ , aerosedimenti
HOTEL “PATRIA”	SO ₂ , čađ, NO ₂ , aerosedimenti
VATROGASNA STANICA	SO ₂ , čađ, NO ₂
MESARA „MATIJEVIĆ”	aerosedimenti
PALIĆ	
RIBARSKA BARAKA	SO ₂ , čađ, NO ₂ , aerosedimenti
PALIĆ CENTAR	SO ₂ , čađ, NO ₂ , aerosedimenti
PORED AP, IZLAZ SEVER	aerosedimenti
OKOLINA SUBOTICE	
BAJMOK CENTAR	SO ₂ , čađ, NO ₂ , aerosedimenti
KELEBIJA CENTAR	aerosedimenti
ČANTAVIR CENTAR	aerosedimenti

SUMPOR-DIOKSID

U periodu od januara do juna na stacionarnim mernim mestima izvršeno je ukupno 830 merenja sumpor-dioksida u vazduhu, a najviša koncentracija je izmerena u martu kod Građevinskog fakulteta i iznosila je 41 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Prekoračenja Uredbom propisane tolerante vrednosti (za period usrednjavanja jedan dan) od 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ u periodu ispitivanja nije bilo.

Najveći mesečni proseki sumpor-dioksida zbirno na teritoriji grada zabeležen je u martu (3.61 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), a najmanji u januaru (0.59 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Polugodišnja prosečna koncentracija na teritoriji grada iznosi 1.79 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, a najviše prosečne koncentracije sumpor-dioksida su na lokalitetima Bolnice (3.48 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) i Vatrogasne stanice (3.27 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Najniža polugodišnja prosečna koncentracija je na lokalitetu Ribarska baraka na Paliću (0.18 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Koncentracije sumpor-dioksida su tokom proteklog perioda ispitivanja veoma niske i ukazuju na tendenciju smanjivanja u odnosu na prethodne periode ispitivanja.



$\mu\text{g}/\text{m}^3$). Mesečne srednje koncentracije čađi su približno iste u odnosu na prethodni period.

Prema Uredbi tolerantna vrednost (za vreme usrednjavanja jedan dan) za čađ iznosi do 75 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, što znači da je tokom perioda ispitivanja od ukupnog broja izmerenih koncentracija čađi bilo 15 uzoraka ili 1.28% iznad propisane tolerantne vrednosti. To je znatno manje u odnosu na 2010. godinu kada je bilo 115 uzoraka ili 4.71%.

ČAĐ

Na stacionarnim mernim mestima, u periodu od januara do juna, obavljeno je ukupno 1172 merenja čađi u vazduhu, a najviša koncentracija (123 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) je izmerena u februaru na mernom mestu Vatrogasna stanica. Polugodišnja prosečna vrednost koncentracije čađi najviša je na istom lokalitetu (33.70 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), a najniža (2.95 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) na mernoj stanici Ribarska baraka na Paliću.

Na teritoriji grada Subotice najviša prosečna mesečna koncentracija čađi je u martu (16.98 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), a najniža u junu (8.53

AZOT-DIOKSID

Prema podacima Zavoda za javno zdravlje, u periodu od januara do juna ove godine, najviša koncentracija azot-diok-

MESEČNI PROSECI VREDNOSTI SO₂, ČAĐI I NO₂ U VAZDUHU U $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ZA PERIOD JANUAR-JUN 2011. GODINE

MESEC \ PARAMETAR	SO ₂	ČAĐ	NO ₂
JANUAR	0.59	12.69	10.60
FEBRUAR	2.24	16.71	14.21
MART	3.61	16.98	15.21
APRIL	1.88	14.59	13.08
MAJ	1.00	11.71	13.47
JUN	0.94	8.53	10.49
UKUPNO ZA PERIOD	1.79	13.55	12.28

sida je iznosila 63 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i izmerena je u martu na mernom mestu Vatrogasna stanica. Prekoračenja Uredbom propisane tolerantne vrednosti (za period usrednjavanja jedan dan) od 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ u ovom periodu nije bilo.

Najviša prosečna polugodišnja koncentracija (15.21 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) zabeležena je u martu, a najniža u junu (10.49 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Polugodišnja prosečna vrednost najviša je na lokalitetu Vatrogasna stanica (27.36 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), a najniža (4.76 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) na mernoj stanici Ribarska baraka.

Polugodišnja prosečna koncentracija na teritoriji grada Subotice je 12.28 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Prekoračenja dozvoljenih graničnih vrednosti imisije nisu zabeležena. Približno ista je bila i prosečna koncentracija za prethodnu godinu (11.31 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

TALOŽNE MATERIJJE (AEROSSEDIMENTI)

Zavod za javno zdravlje Subotica obavlja fizičko-hemijska ispitivanja aerosedimenata što obuhvata određivanje količine padavina, pH vrednost, ukupne taložne materije, teške metale i sl. U periodu od januara do juna ove godine ukupno je analizirano 24 aerosedimenata u Subotici, 17 na Paliću i po 6 u Čantaviru, Kelebiji i Bajmoku.

U ispitivanom periodu granična vrednost ukupnih taložnih materija nije prelazila maksimalnu dozvoljenu vrednost propisanu Uredbom za period usrednjavanja jedan mesec od 450 $\text{mg}/\text{m}^2/\text{dan}$.



ARHUSKA KONVENCIJA

U Regionalnom Arhus centru Subotica, 9. juna, okupljene ekološke organizacije

REGIONALNO POVEZIVANJE

U Regionalnom Arhus centru Subotica 9. juna održan je seminar za predstavnike ekoloških organizacija na kojem se raspravljalo i o zajedničkoj platformi nevladinog sektora na VII Ministarskoj konferenciji „Životna sredina za Evropu“.

Naime, na radionici koju je Pokret gorana Vojvodine organizovao u saradnji sa Misijom OEBS i Južnobačkim okrugom, predstavnici ekoloških udruženja Vojvodine su izradili predlog platforme, a ključne teme su održivo upravljanje vodama i uključivanje životne sredine u ekonomski razvoj.

Pavle Budinčević je govorio o praktičnoj primeni AK, nakon čega je Snježana Mitrović, iz Udruženja TERRA'S podržala konstataciju da su se Arhus centri pokazali veoma dobrim kod pružanja sveobuhvatnih informacija iz oblasti životne sredine. Međutim, predložila je da se preporuči osnivanje regionalnih, a ne opštinskih ili gradskih Arhus centara imajući u vidu njihovu održivost i ograničene finansijske resurse. S tim u vezi bi trebalo iznaći sistem opstanka ovih centara i to u saradnji sa nadležnima od lokalnog, preko pokrajinskog do državnog nivoa. I ostali učesnici skupa su se saglasili sa ovom izmenom, a onima koji nisu prisustvovali sastanku je data je mogućnost da pismenim putem dostave eventualne svoje komentare koji će biti prosleđeni Pokretu gorana Vojvodine.

U nastavku diskusije, Nataša Đereg, iz Centra za ekologiju i održivi razvoj, CEKOR je govorila o sastanku koji je resorni ministar, dr Oliver Dulić, nedavno održao povodom godišnjice od potpisivanja Memoranduma o saradnji sa predstavnicima ekoloških organizacija iz cele Srbije. Jedna od glavnih tema sastanka je bila akcija „Očistimo Srbiju“ koja je inicirana i organizuje se od strane ministarstva, ali je njihovo nastojanje da je u narednom periodu preuzmu ekološke organizacije. Nadovezujući se na izveštavanje sa ovog skupa, Snježana Mitrović, predstavica Udruženja TERRA'S, koja zastupa i Regionalni Arhus centar Subotica, je prisutne obavestila da je sa resornim



ZAGAĐENOST JEZERA

Na pitanje šta smatrate najvećim ekološkim problemom u Subotici, najveći broj posetilaca sajta Regionalnog Arhus centra (www.aarhussu.rs), njih 156, je odgovorilo da je to zagađenost Paličkog i Ludaškog jezera. Sledeći problem na listi je upravljanje otpadom, za šta se opredelio 81 posetilac sajta, dok njih 18 smatra da je to kvalitet vazduha. Od ukupno 280 glasova, njih 25 je izabralo kao opciju nešto što nije ponuđeno na listi. Sledeća, trenutno aktuelna anketa tiče se navika vezanih za selekciju ambalažnog otpada.

Inače, u prva četiri meseca, od marta do juna, Internet strana Regionalnog Arhus centra Subotica, beleži 1.685 poseta, dok je za to vreme otvoreno i 6.576 stranica. Osim iz Srbije, posetioci su iz čak 25 zemalja, Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, ali i iz SAD, Kanade, Rusije itd.

ministrom razgovarala o problemu onih ekoloških organizacija koje dobijaju grantove od Evropske unije. Naime, u obavezi su da kao sopstveno učešće obezbede 15%, a mogu da konkurišu na najmanju cifru od 50.000 evra. Nelogično je da neprofitna udruženja građana budu tretirana isto kao lokalne samouprave ili preduzeća koja stiču dobit, ali je to odluka donatora na koju se veoma teško može uticati. S tim u vezi upućeni su dopisi resornom ministarstvu i republičkom Fondu za zaštitu životne sredine da se odvoje posebna sredstva za sufinansiranje ovih projekata. Oni ne donose samo ekološku, već i ekonomsku dobit za celo društvo i daju finansijski zamajac, veoma važan u krizi u kojoj se naša zemlja nalazi.

Susret je rezultirao predlogom da se dopis sličnog sadržaja uputi i lokalnoj samoupravi. Jožef Pinter, iz Pokreta gorana Subotice je predložio da se inicira izdvajanje budžetskih sredstava za sve civilne organizacije bez obzira kojom se tematikom bave.

ČETIRI MESECA RADA

Povodom četiri meseca od otvaranja Regionalnog Arhus centra Subotica, 4. jula je održana konferencija za novinare na kojoj je predstavljen dosadašnji rad, kao i plan projektnih aktivnosti do kraja godine uz podršku Fonda za zaštitu životne sredine RS i Grada Subotice. Ovo je, ujedno, bila i prilika za podnošenje izveštaja sa sastanka predstavnika država-potpisnica Arhuske konvencije, održanog u Moldaviji, od 29. juna do 1. jula, na kojem su učestvovali i Subotičani.

Dajući uvodnu reč, Snježana Mitrović je govorila o onome što je do sada urađeno u Arhus

centru, kao i o planiranim aktivnostima za naredni period. Posebno je istakla značaj pisanja publikacije o stanju i kvalitetu životne sredine u Subotici u 2011. godini, koja se realizuje u saradnji sa gradskom Službom za zaštitu životne sredine i održivi razvoj, te Zavodom za javno zdravlje. Najavila je izdavanje informativnog vodiča o Arhus centru i primeni konvencije, a u pripremi je i anketa koja će biti sprovedena na teritoriji Subotice, Bačke Topole i Malog Idoša. Rezultati će se uporediti sa ranijim istraživanjima, te će se uvideti razvoj njihove ekološke svesti i koji su prioriteti u rešavanju ekoloških

problema u Severnobačkom okrugu. Menadžer centra, Pavle Budinčević, je preneo utiske, kao i iskustva predstavnika država-potpisnica Arhuske konvencije sa nedavno održanog sastanka u Moldaviji, dok je Ljiljana Krajnović, govorila o mogućnostima koje Arhus centar pruža, kao i sa kojim problemima se građani najčešće javljaju. Žale se na buku motora u centru grada, seču stabala u Dudovoj šumi, nepropisno držanje kućnih ljubimaca, a interesuje ih i ko otkupljuje sekundarne sirovine za reciklažu.



ECO DOX

ČETVRTI EKO FESTIVAL

OBUKA „NAŠE RADOSTI“

Na Otvorenom univerzitetu u Subotici, od 6. do 9. jula, je održan seminar za vaspitače, kuvare i roditelje PU "Naša radost". Seminar je organizovalo Udruženje TERRA'S u okviru projekta "ORGANICA.net" koji je podržan od strane Evropske unije i koji se realizuje u saradnji sa Udrugom Slap iz Osijeka u okviru IPA prekograničnog programa Hrvatske i Srbije.

Seminar je otvorila, Jelena Ivović, iz Udruženja TERRA'S, koja je govorila o samom projektu, što je do sada urađeno, kao i o planiranim aktivnostima za naredni period. Uz kratak osvrt na film Žan Pol Žada "Food Beware", ukazala je na značaj prelaska sa konvencionalne na organsku proizvodnju, kao i na važnost uvođenja ovakvog načina ishrane kod dece. U ovom filmu, koji je bio povod Udruženju TERRA'S za pokretanje projekta ORGANICA.net, je izneto niz podataka kako političari da upozore javnost i nosioce vlasti na zloupotrebu ekonomskog sistema, gde je profit i interes stavljen iznad zdravlja stanovništva.

Stručni saradnik Udruženja TERRA'S, prof. dr Tereza Horvat Skenderović, je održala predavanje na temu "Kakvu hranu jedemo? Kvalitet, nutritivna i zdravstvena vrednost životnih namirnica". Izvestila je o tome koje namirnice mogu štetno da utiču na naš organizam, te kako i na koji način se bori protiv toksina i ostalih štetnih materija u organizmu. Ujedno, polaznicima je objasnila kako da raspoznaju organske proizvode.

Dipl. inž. Miroljub Kiš, je govorio o načinima spravljanja i pakovanju proizvoda, a osvrnuo se i na svoje dugogodišnje iskustvo kao tehnologa u "Pioniru". Agonom u Organic Control System-u, dipl.

inž. Mirjana Jovanović Dragojlović, je ukazala na značaj organske poljoprivrede. Ona je objasnila tokove kontrole i sertifikacije kao delove celokupnog sistema proizvodnje i plasmana hrane proizvedene na organski način. Bilo je reči o principima i oblastima kontrole, kao i o garanciji porekla i sertifikiranim proizvodima.

O ishrani u najranijem uzrastu, kao uslovu zdravog života, govorila je dr Karolina Berenji, iz Zavoda za javno zdravlje Subotica. Ukazala je na važnost razvoja navika pravilne ishrane kod dece i upozorila da je za dobro zdravlje i optimalan rast i razvoj važno napraviti dobru ravnotežu između unete i potrošene energije.

Pored teorijskog dela, u restoranu Otvorenog univerziteta, urađen je i praktični deo seminara. Pipremalo se i degustiralo jelo od organskih sirovina, a prisutni su uz diskusiju, imali priliku da uživaju u kulinarskim čarima, Jadranke Grbić.

Dva dvodnevna seminara je pohađalo oko 60 vaspitača, kuvara i roditelja. Pored korisnih saveta, kao i poklona u vidu torbi, kapa i kecelja, polaznicima su podeljeni lifleti i informatori u kojima mogu dobiti odgovor na pitanje kako prepoznati organski proizvod, šta je organska proizvodnja i spisak bio-farmi gde se uzgaja voće, povrće i žitarice.

ORGANICA.net

U prepunoj sali Art bioskopa „Aleksandar Lifka“, u nedelju, 17. jula, otvoren je IV „Eko doks“, festival ekoloških dokumentaraca. Na svečanom otvaranju, ispred grada domaćina, prisutne je pozdravila, mr Gordana Gavrilović, stručni saradnik u Službi za zaštitu životne sredine i održivi razvoj. Filmski selektor, Igor Toholj, je ukratko izneo sadržaj filmova, dok je u ime organizatora, Otvorenog univerziteta i Udruženja TERRA'S, Snježana Mitrović, obavestila posetioce da je ovogodišnji „Eko doks“ podržan od strane Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja, Fonda za zaštitu životne sredine Republike Srbije i Grada Subotice.

Poslednji od šest programom predviđenih filmova prikazan je na zatvaranju festivala, 22. jula. Francuski film „Severn, glas naše dece“ počinje sa kadrovima sa Prvog Zemaljskog samita održanog u Rio de Žaneiru 1992. godine, na kojem se, prvi put u istoriji čovečanstva, jedno dete, Severn, obraća celoj planeti. Osamnaest godina kasnije, mi i dalje jedno pričamo, a drugo radimo. Planeta Zemlja je još uvek u istom stanju, a Severn sada očekuje svoje prvo dete. Ona ponovo govori, pokazujući da je još uvek moguće promeniti tok stvari.

Pre početka svake projekcije, predstavnici nekoliko ekoloških nevladinih organizacija su predstavljali svoj rad. Pored toga, u foajeu bioskopa, postavljena je izložba fotografija umetnika, Đorđa Suvajdžića i Ante Tabaka, pod nazivom „Likovne čari prirode“.

OKRUGLI STO

U okviru debatih programa Paličkog filmskog festivala, 22. jula, je održan okrugli sto na temu: "Ekoinovacije: zelena privreda – prijatelji prirode", podržan od strane Fonda za zaštitu životne sredine RS kroz projekat „Film kao sredstvo podizanja ekološke svesti“. U promišljanju navedene teme učestvovalo je 20-tak eksperata kao predstavnici državnog, privatnog i nevladinog sektora. Uvođenjem debatih programa u formi rasprava za okruglim stolom, festival teži da demistifikuje nehumane i neljudske odnose i oblike života koji danas vladaju u svetu uz promovisanje alternativnih rešenja.

AKCIJA OČISTIMO SRBIJU TISZTÍTUK MEG SZERBIÁT AKCIÓ

SRBIJU ČISTILO 289.534 VOLONTERA

U Velikom spremanju Srbije, 4. juna, učestvovalo je 289.534 volontera, koji su sa 5.311 lokacija uklonili više od 150.000 metara kubnih otpada, rekao je ministar životne sredine, rudarstva i prostornog planiranja, Oliver Dulić, predstavljajući rezultate akcije.

- Veoma smo zadovoljni rezultatima i želimo da izrazimo veliku zahvalnost svim građanima koji su volonterski učestvovali u Velikom spremanju Srbije. Organizovali smo akciju sa lokalnim samoupravama povodom obeležavanja Svetskog dana zaštite životne sredine, 5. juna, drugu godinu za redom, uz podršku brojnih privrednih društava, organizacija civilnog društva, škola i medija. Veliku zahvalnost dugujemo glavnom promoteru akcije Novaku Đokoviću i volonterima, rekao je ministar Dulić.

On je rekao da će cilj definisan u Nacionalnoj strategiji za upravljanje otpadom da se do kraja 2014. prikuplja 75 odsto otpada biti ostvaren do kraja 2011. godine, a da se do polovine 2012. očekuje da u reciklažnoj industriji radi oko 10.000 ljudi. Ove godine ćemo izdvojiti 650 miliona dinara za izgradnju oko 30 reciklažnih dvorišta - istakao je ministar Dulić.

Direktor akcije Očistimo Srbiju Milan Kindić je naglasio da je broj volontera koji su učestvovali u akciji Velikog spremanja Srbije premašio sva očekivanja.

SZERBIÁT 289.534 ÖNKÉNTES TISZTÍTOTTA

Szerbia Nagytakarításában, június 4.-én 289.534 önkéntes vett részt, akik 5.311 helyszínről több mint 150.000 köbméter hulladékot távolítottak el, közölte Oliver Dulić Környezetvédelmi, Bányai és Területrendezési Miniszter, ismertetve az akció eredményeit.

- Nagyon elégedettek vagyunk az eredményekkel és köszönetünket szeretnénk kifejezni minden polgárnak aki önkéntesen részt vett Szerbia Nagytakarításában. Az akciót a helyi önkormányzatokkal június 5.-én már második éve szerveztük meg, a Környezetvédelmi Világnap alkalmából, számos gazdasági társaság, civil szervezet, iskola és a médiák támogatásával. Külön köszönettel tartozunk az akció vezető promotorának Novak Đoković-nak és az önkénteseknek, mondta Dulić miniszter.

Elmondta, hogy a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Stratégiában előrelátott cél, miszerint 2014-ig a hulladék 75%-a begyűjtésre kerüljön, már 2011 végéig megvalósításra kerül, 2012 első feléig pedig várható, hogy az újrahasznosítási iparban körülbelül 10.000 ember dolgozik majd. Ebben az évben mintegy 650 millió dinárt különítünk el közel 30 újrahasznosítási udvar felépítésére – hangsúlyozta Dulić miniszter.

A Tisztítsuk meg Szerbiát akció igazgatója, Milan Kindić kihangsúlyozta, hogy a Szerbia Nagytakarításában résztvevő önkéntesek száma felülmúlt minden elvárást.



VOLONTERI ARHUS CENTRA OČISTILI KELEBIJU

Cilj akcije koja je sprovedena 4.juna bio je da se u Srbiji ukloni što više otpada sa smetlišta i zaprljanih izletišta i da priroda i naseljena mesta postanu čistija i zdravija za život . U ovoj akciji je učestvovalo oko 270.000 volontera, a čistilo se preko 3.000 lokacija u Srbiji. Ovog puta građani su imali priliku da sami izaberu lokaciju na kojoj će čistiti. U dogovoru sa Mesnom zajednicom Kelebijski, volonteri Regionalnog Arhus centra Subotica čistili su Kelebiju i uspeli da sakupe dvadesetak džakova smeća. Iako je prijavljen veliki broj ljudi za učešće u akciji, odziv onih koji su čistili Kelebiju je bio mali. Ipak, broj smetlišta je znatno smanjen, te se akcija može smatrati uspešnom.

AZ AARHUS KÖZPONT ÖNKÉNTESEI MEGTISZTÍTOTTÁK KELEBIÁT

A június 4.-én lebonyolított akció célja az volt, hogy Szerbia szerinte minél több szemetet távolítsanak el a szeméttelakó helyekről, szeméttel szennyezett kirándulóhelyekről, valamint hogy a természet és a lakott települések tisztábbá és egészségesebbé váljonak. Ebben az akcióban megközelítőleg 270.000 önkéntes vett részt, több mint 3.000 helyszínen egész Szerbia területén. Ez alkalommal a lakosok maguk választhatták ki a helyszínt ahol takarítani fognak.

A Kelebiai Helyi Közösséggel megegyezésben a Szabadkai Regionális Aarhus Központ önkéntesei Kelebiát tisztították és sikerült körülbelül húsz zsák szemetet összegyűjteniük. Annak ellenére, hogy sokan jelezték részvételi szándékukat az akcióban, a Kelebia tisztításában résztvevő megjelentek száma kevés volt. Mégis, a szemétdombok száma lényegesen csökkent, így az akció sikeresnek mondható.

SUBOTICU ÜREDIVALO OKO 12.000 GRAĐANA

Grad Subotica se pridružio inicijativi resornog ministarstva te su pozvani državni organi, javna i javno komunalna preduzeća, ustanove, institucije, udruženja, mediji i građani da pruže punu podršku akciji „Veliko spremanje Srbije“.

Akcija je naišla na veliki odziv Subotičana, što znači da je naš grad spremalo 800 učesnika iz državne i opštinske uprave, 605 učesnika javnih i javno komunalnih preduzeća, 180 učesnika privrednih društava, 430 učesnika udruženja građana i društava, 8021 učesnik iz osnovnih i srednjih škola, kao i 2100 građana u svojim mesnim zajednicama.

Akcija se sprovela na 248 lokacija, sa posebnim akcentom na čišćenja Palica, gde je izvršeno prečišćavanje leve i desne obale, vikend naselja, Velikog parka, naselja Palić, kao i prilaznih puteva, vršilo se i prečišćavanje i uređenje „avanturističke staze“, oko četvrtog sektora jezera Palić.

U okviru akcije bilo je angažovano pet otvorenih kamiona, jedan utovarivač, pet podizača kao i osam kamiona smećara. Prikupilo se 6500 vreća sa otpadom, na teritoriji grada postavljeno je dodatnih 11 velikih kontejnera od pet metara kubnih. Na deponiju je od strane JKP „Čistoća i zelenilo“ pristiglo 197 tona otpada, dok su privatnici, pojedinci tog dana na deponiju istovarili 85 tona otpada. Prikupljeno je i 300 kilograma papira, kao i 350 kilograma plastike.

Uspehom ove akcije, građani Subotice pokazali su da im je stalo do svog grada, kao i do zdrave i bezbedne životne sredine u svom neposrednom okruženju, rekla je koordinatorka, Suzana Dulić, član Gradskog veća zadužena za komunalije i zaštitu životne sredine.

SZABADKA RENDEZÉSÉBEN MINTÉGY 12.000 POLGÁR VETT RÉSZT

Szabadka Város csatlakozott a tárcaminisztérium kezdeményezéséhez, így felhívást intéztek az állami szervekhez, köz- és kommunális vállalatokhoz, alapítványokhoz, intézményekhez, szervezetekhez, tájékoztatói eszközökhöz és a polgárokhoz, hogy teljes mértékben támogassák „Szerbia Nagytakarítását“.

Az akcióra sok szabadkai jelentkezett, ami azt jelenti, hogy városunkat 800 résztvevő tisztította az állami és községi hivatalból, 605-en a köz- és kommunális vállalatokból, 180-an a gazdasági társaságokból, 430-an a polgári és civil szervezetekből, 8021-en az általános és a középiskolákból, valamint 2.100 polgár a saját helyi közösségében.

Az akció 248 helyszínen folyt, külön hangsúlyt fektetve Palics tisztítására, ahol megtisztították a jobb és bal partot, a vikendtelepülést, a Nagy parkot, Palics települést és a hozzá vezető utakat, csakúgy mint a „kaland ösvényt“, a Palicsi-tó negyedik szektora körül.

Az akció keretében alkalmaztak öt nyitott tehergépjárművet, egy berakodógépet, öt emelőt és nyolc szemétbegyűjtő tehergépjárművet. 6.500 szeméttel telt zacskót gyűjtöttek be, a város területén további 11 nagy, öt köbméter űrtartalmú konténert helyeztek el. A városi szeméttelrakóba a „Köztisztasági és Parkosító Kommunális Közvállalat“ részéről 197 tonna hulladék érkezett, míg a magánvállalkozók és egyének aznap 85 tonna szemetet rakodtak le ugyan oda. Összegyűjtöttek 300 kilogramm papírt és 350 kg műanyagot.

Az akció sikerével Szabadka polgárai megmutatták, hogy mennyire fontos nekik városuk, csakúgy mint az egészséges, biztonságos környezetük amely körülveszi őket, mondta el a koordinátor Suzana Dulić, a kommunális és környezetvédelmi ügyekkel megbízott Városi Tanács tagja.